ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
7 Μαρτίου 1985 *

Στην υπόθεση 30/84,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Finanzgericht της Έσσης (έβδομο τμήμα) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Nicolet Instrument GmbH

και

Hauptzollamt Frankfurt am Main-Flughafen,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς το κύρος της αποφάσεως 80/716, της 7ης Ιουλίου 1980, με την οποία η Επιτροπή αρνείται να αναγνωρίσει τον επιστημονικό χαρακτήρα της συσκευής της αποκαλούμενης « Nicolet-Data Acquisition and Processing System, Model NIC-1180 » (ABl. L 191, σ. 31),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

συγκείμενο από τους Κ. Κακούρη, πρόεδρο τμήματος, U. Everling και Y. Galmot, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. F. Mancini
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

**

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

** Λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:
— η προσφεύγουσα εκπροσωπούμενη από το δικηγόρο K. Villaschek,
— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον J. Sack και τον κ. Caruso, εμπειρογνώμονα επί θεμάτων πυρηνικής ενεργείας,
αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 17ης Ιανουαρίου 1985.

ΑΠΟΦΑΣΗ

(Το μέρος που περιέχει τα πραγματικά περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με Διάταξη της 16ης Ιανουαρίου 1984, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 30 Ιανουαρίου 1984, το Finanzgericht της Έσσης υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης, προδικαστικό ερώτημα ως προς το κύρος της αποφάσεως 80/716 της Επιτροπής, της 7ης Ιουλίου 1980, με την οποία διαπιστώνεται ότι η εισαγωγή της συσκευής της αποκαλούμενης « Nicolet-Data Acquisition System and Processing System, Model NIC-1180 » δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί με απαλλαγή από τους δασμούς του Κοινού Δασμολογίου (ABl. L 191, σ. 31).

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στα πλαίσια διαφοράς μεταξύ της εταιρίας Nicolet, γερμανικής θυγατρικής εταιρίας μιας αμερικανικής επιχειρήσεως, και του Hauptzollamt (κεντρικού τελωνείου) του αεροδρομίου της Φραγκφούρτης επί του Μάιν.

3 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι στις 20 Ιουνίου 1980 η εταιρία Nicolet Instrument εισήγαγε από τις Ηνωμένες Πολιτείες σύστημα ηλεκτρονικού υπολογιστή που έφερε την ανωτέρω ονομασία, προοριζόμενο για το Institut für physikalische Chemie του Πανεπιστημίου της Κολωνίας. Σύμφωνα με τη συνήθη σε τέτοιες περιπτώσεις πρακτική, το Hauptzollamt του αεροδρομίου της Φραγκφούρτης επί του Μάιν χορήγησε καταρχάς προσωρινά δασμολογική απαλλαγή.

4 Ύστερα όμως από ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν μεταγενέστερα, το Hauptzollamt του αεροδρομίου της Φραγκφούρτης επί του Μάιν επέβαλε, με διορθωτική πράξη της 20ής Μαρτίου 1981, δασμό ύψους 6 582,77 γερμανικών μάρκων για την εισαγωγή της εν λόγω συσκευής την οποία, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών της, δεν θεωρούσε ως προοριζόμενη ειδικά για επιστημονική έρευνα.

5 Στις 3 Απριλίου 1981, η εταιρία Nicolet Instrument άσκησε διοικητική ένσταση που το Hauptzollamt της Φραγκφούρτης επί του Μάιν απέρριψε στις 16 Ιουλίου 1982 βάσει της αποφάσεως 80/716 που η Επιτροπή είχε λάβει προγενέστερα, στις 7 Ιουλίου 1980, αρνούμενο να αναγνωρίσει τον επιστημονικό χαρακτήρα της συσκευής NIC-1180. Η απόφαση αυτή είχε ληφθεί, αφενός, βάσει του κανονισμού 1798/75 του Συμβουλίου, της 10ης Ιουλίου 1975, περί εισαγωγής αντικειμένων εκπαιδευτικού, επιστημονικού ή

μορφωτικού χαρακτήρα με απαλλαγή από τους δασμούς του Κοινού Δασμολογίου (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/002, σ. 87), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1027/79 του Συμβουλίου, της 8ης Μαΐου 1979 (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/007, σ. 223) και, αφετέρου, του κανονισμού 3195/75 της Επιτροπής, της 2ας Δεκεμβρίου 1975 (ABl. L 316, σ. 17), περί καθορισμού των διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού 1798/75 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2784/79 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 1979 (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/008, σ. 8).

6 Στις 13 Αυγούστου 1982 η εταιρία Nicolet Instrument προσέφυγε ενώπιον του Finanzgericht της Έσσης κατά της αποφάσεως του Hauptzollamt περί απορρίψεως της ενστάσεώς της· το δικαστήριο αυτό αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

« Είναι έγκυρη η απόφαση 80/716 της Επιτροπής, της 7ης Ιουλίου 1980, σχετικά με τη συσκευή την αποκαλούμενη Nicolet-Data Acquisition System and Processing System, Model NIC-1180; »

7 Στις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσε ενώπιον του Δικαστηρίου, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες όσον αφορά το « παραδεκτό » της αιτήσεως εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως. Δεν επέμεινε πάντως στις αντιρρήσεις της κατά τη διάρκεια της προφορικής διαδικασίας. Το Δικαστήριο κρίνει κατά συνέπεια ότι δεν συντρέχει λόγος εξετάσεώς τους.

8 Η εταιρία Nicolet αμφισβητεί ιδίως την αξιολόγηση του επιστημονικού χαρακτήρα των εν λόγω συσκευών στην οποία προέβη η Επιτροπή. Οι συσκευές αυτού του είδους είναι τόσο εξειδικευμένες και περίπλοκες ώστε μόνον οι ερευνητές που τις χρησιμοποιούν μπορούν να αξιολογήσουν τα χαρακτηριστικά τους. Η εταιρία Nicolet προσκομίζει την έκθεση πραγματογνωμοσύνης του καθηγητή Schrader του Πανεπιστημίου του Essen. Σύμφωνα με την έκθεση αυτή, η συσκευή τύπου NIC-1180, σε σύγκριση με τους παραδοσιακούς μικροϋπολογιστές, είναι ικανή να επιτύχει υψηλές επιδόσεις που δεν είναι αναγκαίες για την εκτέλεση εργασιών για σκοπούς βιομηχανικούς και εμπορικούς και διαθέτει τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά συσκευής ειδικά πρόσφορης για επιστημονική έρευνα.

9 Πρέπει να υπομνησθεί ότι δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 3, παράγραφοι 1 και 3, του ανωτέρω κανονισμού 1798/75 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον ανωτέρω κανονισμό 1027/79 του Συμβουλίου, το ευεργέτημα της απαλλαγής από τους δασμούς του Κοινού Δασμολογίου παρέχεται στα επιστημονικά όργανα και συσκευές που εισάγονται αποκλειστικά για μη εμπορικούς σκοπούς και τα οποία, λόγω των αντικειμενικών τεχνικών χαρακτηριστικών τους και των αποτελεσμάτων που επιτρέπουν να επιτυγχάνονται, είναι αποκλειστικά ή κυρίως πρόσφορα για την άσκηση επιστημονικών δραστηριοτήτων.

10 Οι διατάξεις αυτές συμπληρώθηκαν με το άρθρο 5, παράγραφος 1, του ανωτέρω εκτελεστικού κανονισμού 2784/79 της Επιτροπής, το οποίο ορίζει ότι « ως αντικειμενικά τεχνικά χαρακτηριστικά οργάνου ή επιστημονικής συσκευής νοούνται εκείνα, τα οποία ως εκ της κατασκευής του εν λόγω οργάνου ή της συσκευής, ή ως εκ των εφαρμογών στις οποίες χρησιμοποιήθηκε [των προσαρμογών τις οποίες υπέστη] σε σχέση με ένα όργανο ή επιστημονική συσκευή συνήθους τύπου, επέτρεψαν σ' αυτό να πραγματοποιήσει επιδόσεις υψηλού επιπέδου, οι οποίες δεν απαιτούνται για την εκτέλεση εργασιών βιομηχανικής εκμεταλλεύσεως ».

11 Σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του ίδιου κανονισμού, « όταν, επί τη βάσει των αντικειμενικών τεχνικών χαρακτηριστικών του, δεν είναι δυνατόν να καθορισθεί χωρίς αμφιβολία, αν ένα όργανο ή μια συσκευή πρέπει να θεωρείται ως επιστημονικό όργανο ή συσκευή, διενεργείται έρευνα των σκοπών για τους οποίους χρησιμοποιούνται γενικά στην Κοινότητα όργανα ή συσκευές του είδους εκείνου για το οποίο ζητείται η ατελής εισαγωγή [η εισαγωγή με δασμολογική απαλλαγή] ».

12 Από το σύνολο των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να προβεί σε ακριβή ανάλυση των αντικειμενικών τεχνικών χαρακτηριστικών της οικείας συσκευής για να εκτιμήσει τον επιστημονικό ή μη επιστημονικό χαρακτήρα της. Μόνον αν η εξέταση αυτή δεν επιτρέπει τη συναγωγή αναμφισβητήτων συμπερασμάτων πρέπει να εξεταστούν οι σκοποί για τους οποίους οι συσκευές αυτού του είδους χρησιμοποιούνται γενικά στην Κοινότητα.

13 Από τις αιτιολογικές σκέψεις της αποφάσεως 80/716 προκύπτει ότι η Επιτροπή, αφού διαπίστωσε ότι η εν λόγω συσκευή αποτελούσε σύστημα λήψεως στοιχείων, έκρινε ότι δεν είχε αντικειμενικά χαρακτηριστικά που την καθιστούσαν ειδικά πρόσφορη για επιστημονική έρευνα.

14 Κληθείσα κατά τη διάρκεια της προφορικής διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου να παράσχει διευκρινίσεις όσον αφορά τους ακριβείς λόγους που την ώθησαν στη συναγωγή του συμπεράσματος αυτού, η Επιτροπή εξέθεσε ιδίως ότι ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής μπορεί να θεωρηθεί ως επιστημονικό όργανο μόνον αν είναι συνδεδεμένος με συσκευή προοριζόμενη για επιστημονική χρήση και προγραμματισμένος αποκλειστικά για να θέτει σε λειτουργία τη συσκευή αυτή. Αν αυτό δεν συμβαίνει, ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής δεν μπορεί, λόγω των ποικίλων λειτουργιών του, να θεωρηθεί ως συσκευή ειδικά πρόσφορη για επιστημονική έρευνα.

15 Από τις παρατηρήσεις αυτές προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν προέβη στην ανάλυση των αντικειμενικών τεχνικών χαρακτηριστικών της εν λόγω συσκευής, όπως ορίζει η κοινοτική ρύθμιση και αρκέστηκε εν προκειμένω στην εφαρμογή γενικών εκτιμήσεων που ισχύουν για όλους τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Προβαίνοντας έτσι στην εφαρμογή γενικών εκτιμήσεων που αποκλείει κάθε ακριβή ανάλυση των αντικειμενικών χαρακτηριστικών της εν λόγω συσκευής, η Επιτροπή παρέβλεψε τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 3, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1798/75, όπως τροποποιήθηκε.

16 Από τη διατύπωση της αποφάσεως 80/716 συνάγεται ότι η Επιτροπή, για να απορρίψει τον επιστημονικό χαρακτήρα της εν λόγω συσκευής, προέβαλε ακόμη ένα δεύτερο λόγο αρυόμενο από το ότι οι συσκευές του είδους αυτού χρησιμοποιούνται κυρίως για μη επιστημονικές δραστηριότητες.

17 Από τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 5, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2784/79 της Επιτροπής προκύπτει ότι το κριτήριο των σκοπών για τους οποίους χρησιμοποιούνται γενικά στην Κοινότητα οι συσκευές του είδους αυτού αποτελεί επικουρικό κριτήριο, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί νόμιμα από την Επιτροπή μόνο στην περίπτωση που το κύριο κριτήριο της εξετάσεως των αντικειμενικών χαρακτηριστικών της συσκευής δεν επιτρέπει τη συναγωγή αναμφισβητήτων συμπερασμάτων. Επομένως, εφόσον η Επιτροπή δεν προέβη σε νομότυπη εφαρμογή του κυρίου κριτηρίου, δεν μπορεί να στηρίξει την απόφασή της στο δεύτερο λόγο που αρύεται από τη χρήση των συσκευών του είδους αυτού.

18 Χωρίς να συντρέχει λόγος να αποφανθεί το Δικαστήριο επί των άλλων λόγων ανισχύρου που επικαλείται η προσφεύγουσα στην κύρια δίκη, διαπιστώνει συνεπώς ότι η απόφαση 80/716 της Επιτροπής είναι ανίσχυρη και ότι απόκειται στην Επιτροπή να επανεξετάσει το φάκελο της υποθέσεως ώστε να προβεί σε νέα εκτίμηση.

19 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, στο ερώτημα που υπέβαλε το εθνικό δικαστήριο πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η απόφαση 80/716 της Επιτροπής, της 7ης Ιουλίου 1980, είναι ανίσχυρη.

Επί των δικαστικών εξόδων

20 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή, η οποία κατέθεσε παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης το χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε το Finanzgericht της Έσσης, με Διάταξη της 16ης Ιανουαρίου 1984, αποφαίνεται:

Η απόφαση 80/716 της Επιτροπής, της 7ης Ιουλίου 1980, είναι ανίσχυρη.

Κακούρης Everling Galmot

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 7 Μαρτίου 1985.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος του τρίτου τμήματος

Κ. Κακούρης